

A LA MESA DEL SENADO

El Grupo Parlamentario IZQUIERDA CONFEDERAL (ADELANTE ANDALUCÍA, MÁS PER MALLORCA, MÁS MADRID, COMPROMÍS, GEROA BAI Y CATALUNYA EN COMÚ PODEM) al amparo de lo establecido en el Reglamento del Senado, presenta para su debate a la Comisión que corresponda la siguiente **MOCIÓN EN DEFENSA DEL OLIVAR TRADICIONAL EN EL MINIFUNDIO DE SECANO**

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

El cultivo de olivos configura el paisaje natural de muchos pueblos del interior del Maestrat, la Plana, el Alto Palancia, Sierra Calderona, Espadán, Alcalatén, l'Alcoià, la Canal de Navarrés, Utiel-Requena, la Costera, el Vinalopó, el Valle de Cofrentes-Ayora, Camp de Túria, el Comtat y otros, donde representa uno de los principal recursos económicos. La comarca del Maestrat es una de las mayores productoras de aceite de València y, sin embargo, tiene los precios en origen muy bajos, situándose por debajo de los costes de producción que están cifrados, según varios estudios del Ministerio de Agricultura y del Consejo Oleícola Internacional, en los 2,70 euros el kilo. La campaña actual comenzó con un descenso del precio realmente escandalosa. Una situación de bajos precios en origen es injustificada y no responde a criterios lógicos, sino más bien a intereses especulativos y estrategias erróneas de mercado.

El olivar tradicional en el minifundio valenciano de secano es el mayoritario en las comarcas olivareras de València y lo que permite la fijación de la población en el territorio, evitando así el despoblamiento en el medio rural. También es el principal valedor del medio ambiente porque es un auténtico Bosque Mediterráneo; ocupa un papel predominante en la lucha contra el cambio climático, en la línea de la filosofía del Acuerdo Verde Europeo - Green Deal; actúa como barrera frente al avance de la desertificación; permite una gestión sostenible de nuestro entorno rural; genera empleo y riqueza que revierte directamente a los pueblos; y, por supuesto, produce un alimento de la máxima calidad, con valores nutricionales y saludables de incalculable valor.

Pero la rentabilidad está en peligro, ya que los precios en origen son los más baratos de los últimos 40 años y hay una enorme diferencia entre lo que se paga al productor en el campo y los precios del supermercado que pagan los consumidores, que llegan a quintuplicarse. El Boletín de Coyuntura Agraria del Gobierno de Aragón indica cómo en sólo dos años, entre mayo de 2017 y septiembre de 2019, la cotización del Aceite de Oliva Virgen Extra prácticamente cayó a la mitad, al pasar de 3,85 a 1,97 euros el kilo. Los precios que se pagan están por debajo de los costes de producción, lo que afectará en el mantenimiento de los cultivos y el abandono de un cultivo ambientalmente sostenible y bueno para la salud tal y como constatan numerosos estudios.

Por la importancia del olivar tradicional en la cultura, en la sociedad y en la economía de interior de muchos municipios valencianos y de otras zonas productoras del Estado, proponemos la siguiente moción:

MOCIÓN

1.- La Comisión correspondiente del Senado muestra su apoyo al olivar tradicional en el minifundio de secano, para conseguir unos precios justos para el aceite de oliva que permitan la supervivencia del medio rural y refuercen la fijación de la población en los municipios y garantice la renta de los agricultores y agricultoras.

2.- La Comisión correspondiente del Senado insta a las administraciones a competentes a impulsar cuantas medidas sean necesarias para revertir esta situación de bajos precios y aconseguir el ansiado equilibrio en la cadena de valor.

3.- La Comisión correspondiente del Senado traslada a la Agencia de Información y Control Alimentarios (AICA), organismo autónomo, adscrito a Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente, a través de la Secretaría General de Agricultura y Alimentación, la petición de que sea más beligerante en la lucha contra la venta a pérdidas, en el cumplimiento de la normativa sobre calidad y en el etiquetado y que ponga en marcha campañas de promoción de los aceites de oliva de las diferentes zonas productoras.

4.- La Comisión correspondiente del Senado insta al Ministerio de Agricultura a aprobar, cuanto antes, la autorregulación del sector mediante la ampliación de norma en la Interprofesional del Aceite de Oliva.

5.- La Comisión correspondiente del Senado insta al Gobierno a reclamar a la Unión Europea la actualización de los precios de activación del almacenamiento privado de aceite de oliva debido a graves distorsiones de mercado.

6.- La Comisión correspondiente del Senado insta al Gobierno que incluya el olivar tradicional en el minifundio valenciano de secano en las ayudas asociadas de la PAC.

7.- La Comisión correspondiente del Senado insta al Gobierno a exigir controles de las importaciones de aceite procedente de otros países para evitar posibles situaciones de fraude y reclamar que los aceites de estos países se produzcan con los mismos estándares y normas que los aceites europeos.

8.- La Comisión correspondiente del Senado insta al Gobierno a reclamar que Competencia inicie de oficio una investigación del mercado del aceite de oliva.

9.- La Comisión correspondiente del Senado insta al Gobierno a mostrar su apoyo a cuantas acciones pueda desarrollar el sector olivarero en la defensa del olivar tradicional y por unos precios justos para el aceite de oliva.

10.- La Comisión correspondiente del Senado insta al Gobierno a formular una Declaración Institucional en favor del olivar tradicional en el minifundio de secano, de un modelo de producción que evite el despoblamiento de nuestros pueblos y cuide el medio ambiente.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

El cultiu d'oliveres configura el paisatge natural de molts pobles de l'interior del Maestrat, la Plana, l'Alt Palància, Serra Calderona, Espadà, Alcalatén, l'Alcoià, la Canal de Navarrés, Utiel-Requena, la Costera, el Vinalopó, la Vall de Cofrents-Aiora, Camp de Túria, el Comtat i altres, on representa un dels principals recursos econòmics. La comarca del Maestrat és una de les majors productores d'oli del País Valencià i, no obstant això, té els preus en origen molt baixos, situant-se per baix dels costos de producció, que estan xifrats segons diversos estudis del Ministeri d'Agricultura i del Consell Oleícola Internacional, en els 2,70 euros el quilo. La campanya actual va començar amb un descens del preu realment escandalosa. Una situació de baixos preus en origen que és injustificada i no respon a criteris lògics, sinó més bé a interessos especulatius i estratègies errònies de mercat.

L'olivar tradicional en el minifundi valencià de secà és el majoritari en les comarques olivareres del País Valencià i el que permet la fixació de la població en el territori, evitant així el despoblament en el medi rural. També és el principal valedor del medi ambient perquè és un autèntic Bosc Mediterrani; ocupa un paper predominant en la lluita contra el canvi climàtic, en la línia de la filosofia de l'Acord Verd Europeu - Green Deal; actua com a barrera enfront de l'avanç de la desertificació; permet una gestió sostenible del nostre entorn rural; genera ocupació i riquesa que reverteix directament als pobles; i, per descomptat, produeix un aliment de la màxima qualitat, amb valors nutricionals i saludables d'incalculable valor.

Però la rendibilitat està en perill, ja que els preus en origen són els més barats dels darrers 40 anys i hi ha una enorme diferència entre allò que es paga al productor al camp i els preus del supermercat que paguen els consumidors, que arriben a quintuplicar-se. El Butlletí de Conjuntura Agrària del Govern d'Aragó indica com en només dos anys, entre maig de 2017 i setembre de 2019, la cotització de l'Oli d'Oliva Verge Extra pràcticament va caure a la meitat al passar de 3,85 a 1,97 euros el quilo. Els preus que es paguen estan per baix dels costos de producció, el que afectarà en el manteniment dels cultius i l'abandonament d'un cultiu ambientalment sostenible i bo per a la salut, tal i com constaten nombrosos estudis.

Per la importància de l'olivar tradicional en la cultura, en la societat i en l'economia d'interior de molts municipis valencians i d'altres zones productores de l'Estat, proposem la següent:

MOCIÓ

1.- La Comissió corresponent del Senat mostra el seu suport a l'olivar tradicional en el minifundi de secà, per aconseguir uns preus justos per a l'oli d'oliva que permeten la supervivència del medi rural i reforce la fixació de la població en els municipis i garantisca la renda dels llauradors i llauradores.

2.- La Comissió corresponent del Senat insta a les administracions competents que impulsen quantes mesures siguuen necessàries per a revertir aquesta situació de baixos preus i aconseguir l'anhelat equilibri en la cadena de valor.

3.- La Comissió corresponent del Senat trasllada a l'Agència d'Informació i Control Alimentaris (AICA), organisme autònom, adscrit a Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, a través de la Secretaria General d'Agricultura i Alimentació la petició de que siga més bel·ligerant en la lluita contra la venda a pèrdues, en el compliment de la normativa sobre qualitat i en l'etiquetatge i que pose en marxa campanyes de promoció dels olis d'oliva de les diferents zones productores.

4.- La Comissió corresponent del Senat insta al Ministeri d'Agricultura a aprovar, com més prompte millor, l'autoregulació del sector mitjançant l'ampliació de norma en la Interprofessional de l'Oli d'Oliva.

5.- La Comissió corresponent del Senat insta al Govern a reclamar a la Unió Europea l'actualització dels preus d'activació de l'emmagatzematge privat d'oli d'oliva a causa de greus distorsions de mercat.

6.- La Comissió corresponent del Senat insta al Govern a que incloga l'olivar tradicional en el minifundi valencià de secà en les ajudes associades de la PAC.

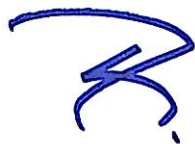
7.- La Comissió corresponent del Senat insta al Govern a exigir controls de les importacions d'oli procedent d'altres països per evitar possibles situacions de frau i reclamar que els olis d'estos països es produïsquen amb els mateixos estàndards i normes que els olis europeus.

8.- La Comissió corresponent del Senat insta al Govern a reclamar que Competència inicié d'ofici una investigació del mercat de l'oli d'oliva.

9.- La Comissió corresponent del Senat insta al Govern a donar el suport a quantes accions pugua desenvolupar el sector oliverer en la defensa de l'olivar tradicional i per uns preus justos per a l'oli d'oliva.

10.- La Comissió corresponent del Senat insta al Govern a formular una Declaració Institucional en favor de l'olivar tradicional en el minifundi de secà, d'un model de producció que evite el despoblament dels nostres pobles i cuide el medi ambient.

Palau del Senat, 20 de gener de 2020

Koldo Martinez
Portavoz

Carles Mulet